

Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi Sayı: 12/3 2023 s. 1286-1304, TÜRKİYE

Araştırma Makalesi

**TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE İLETİŞİMSEL YAKLAŞIM
TEMELLİ ETKİNLİKLERİN KONUŞMA BECERİSİNDE KULLANIMINA DAİR
ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ***

İlayda KAYA**

Geliş Tarihi: 05.02.2023

Kabul Tarihi: 29.05.2023

Öz

İletişimsel yaklaşım, 1970’li yıllarda ortaya çıkan ve günümüzde başta İngilizce olmak üzere birçok dilin öğretiminde temel alınan bir dil öğretim perspektifidir. Bu çalışmada Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenen öğrencilerin konuşma becerisini geliştirmeye odaklanılarak iletişimsel yaklaşım çerçevesinde uygulamalar yapılmıştır. Bu uygulamalarda öğrencilerin bireysel, ikili ya da grup olarak katıldıkları oyun, yarışma, doğaçlama, drama, bilgi boşluğu, göreve dayalı aktiviteler, tartışma ve münazara gibi etkinliklere yer verilmiştir. Nitel araştırma yöntemlerinden eylem araştırması deseniyle yürütülen araştırmanın çalışma grubunu Erciyes Üniversitesi Kaşgarlı Mahmut Türkçe Öğretim Merkezinde (ERÜ TÖMER) araştırmacıdan ders alan 17 öğrenci oluşturmaktadır. A1- A2 seviyelerinde yürütülen araştırmada derslerin işlenişine paralel şekilde hazırlanmış 14 iletişimsel konuşma etkinliği 11 hafta içerisinde uygulanmıştır. Etkinliklerin bitiminde öğrencilerin uygulamalar hakkındaki görüşlerini almak için görüşme tekniği kullanılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Sonuç olarak iletişimsel yaklaşım çerçevesinde geliştirilen konuşma etkinliklerinin teorik bilgileri uygulama fırsatı verdiği ve kalıcılığı arttırdığı, öğrencilerin konuşma kaygılarını azaltarak günlük yaşamda iletişim kurmalarına katkı sağladığı, eğlenceli bir sınıf ortamı oluşturarak dersleri tekdüzelikten kurtardığı ve öğrenciler arasındaki iletişim ve iş birliğini arttırarak olumlu sınıf kültürü oluşmasında etkili olduğu tespit edilmiştir. Etkinlikler sırasında gürültülü bir ortam olması ve bazı öğrencilerin yeteri kadar çalışmalara katkı sağlamaması etkinliklerin olumsuz yönleri olarak ortaya çıkmıştır.

Anahtar Sözcükler: İletişimsel yaklaşım, konuşma becerisi, yabancı dil olarak Türkçe.

* Bu araştırma Prof. Dr. Önder Çağırın danışmanlığında hazırlanan “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde İletişimsel Yaklaşımın A1-A2 Seviyesinde Konuşma Becerisinde Kullanılması” isimli doktora tezinden üretilmiştir. 3-5 Mayıs 2018 tarihinde düzenlenen 1. Kaşgarlı Mahmut Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Sempozyumundaki sözlü bildirinin genişletilmiş hâlidir.

** Dr.; Türkçe Öğretmeni, Millî Eğitim Bakanlığı, ilaydayildirim.kaya@gmail.com.

Araştırmanın Etik Kurul İzni: Erciyes Üniversitesi, Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurulu, 26.10.2016 tarihli karar.

**STUDENT OPINIONS ON THE USE OF COMMUNICATIVE
APPROACH-BASED ACTIVITIES IN SPEAKING SKILLS IN
TEACHING TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE**

Abstract

The communicative approach is a language teaching perspective that emerged in the 1970s and adopted as the basic approach in teaching many languages, especially English. In this study, it was focused on improving the speaking skills of students learning Turkish as a second language and practices were carried out within the framework of the communicative approach. In these practices, activities such as games, competitions, improvisation, drama, knowledge gap, task-based activities, discussion and debate, in which students participate individually, in pairs or in groups, were included. 17 students who took lessons from the researcher at Erciyes University Kaşgarlı Mahmut Turkish Teaching Center (ERÜ TÖMER) participated in the study. The study was conducted across levels A1-A2. 14 communicative speaking activities were applied within 11 weeks. At the end of the activities, interviews were conducted with the students and their opinions about the practices were taken. As a result of the analysis of the data obtained, it has been determined that the communicative activities gave the opportunity to apply the theoretical knowledge and increase the permanence of the information learned, contribute to communication in daily life by reducing the anxiety of students, set the lessons free from uniformity by creating an entertaining classroom environment, create a positive classroom culture by increasing the communication and cooperation among the students. The fact that there was a noisy environment during the activities and that some students did not contribute enough to the studies emerged as the negative aspects of the activities.

Keywords: Communicative approach, speaking skill, Turkish as a foreign language.

Giriş

Diller, dört temel dil becerisi ve onları çerçeveleyen genel gramer bilgisi çerçevesinde öğretilir. Bu temel beceriler dinleme, konuşma, okuma ve yazmadır. Bunlardan dinleme ve okuma alıcı beceriler, yazma ve konuşma ise üretici becerilerdir. Dil öğretiminin amacı hem alıcı hem de üretici becerileri öğrencilere kazandırmaktır. Ana dili öğretiminde üretici becerilerden konuşma erken yaşlarda edinilmiş olduğu için geliştirilmesi nispeten kolay bir beceri iken konu yabancı dil öğretimi olduğunda konuşma becerisinin geliştirilmesi daha zorlu bir süreç olarak görülmektedir.

Bir yabancı dili iyi bilmenin en belirgin göstergesi herhangi bir ortamda rahatlıkla o dili konuşabilmektir. Fakat bunu dil öğrenen her bireyin gerçekleştirdiğini söylemek mümkün değildir. Uzun yıllar yabancı dil eğitimi almasına rağmen “Anlıyorum ama konuşamıyorum.” diyen birçok insanın varlığı bu durumun kanıtı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu cümleler zaman zaman ülkemize eğitim almaya gelmiş yabancı öğrenciler tarafından da söylenmektedir. Hem Türkiye’de yaşamasına hem de dil kurslarına gitmesine rağmen konuşması yeteri kadar iyi olmayan yabancı öğrencilerin varlığı dikkatlerden kaçmamaktadır. Yabancı dilde konuşmanın birçok insanı bu kadar zorlaması biraz da konuşma faaliyetinin doğasından kaynaklanmaktadır.

Bir konuşma metni üretmek için insan zihninde neler gerçekleşir bakacak olursak öncelikle konuşmak için mutlaka bir konu yani bağlam ve bu bağlam hakkında bireyin zihninde bir anlam belirmelidir. Bağlam fark edildiği andan itibaren bireyin zihin haritası devreye girer ve o bağlamla ilgili bilgilerini bilinç düzeyine taşır. Birey bu noktada sahip olduğu bilgiler

içerisinden çeşitli seçimler yapar ve sözlerini bir amaç doğrultusunda, bağlama uygun olarak söyleyebilmek için zihninde formüle eder. Bu aşamada üslubunu, seçeceği kelimeleri ve söyleyiş sırasını belirler. Daha sonra da bunu iletebilmek için uygun zamanı bekler. Bu zamanı belirleyebilmek ve bağlamı kaçırmamak da yine zihinsel ve sosyal beceri gerektiren bir durumdur. Daha sonra zihninde kurguladığı bu yapıyı ses organları aracılığıyla karşı tarafa iletir. Bu sırada sesin yüksekliği, vurgu tonlama, telaffuz gibi kavramlar işin içerisine girer. Bunların doğru gerçekleşebilmesi için kişinin nefesini ayarlaması, kelimelerin telaffuzunu bilmesi, dilbilgisi kurallarını düşünmeden uygulayabilmesi önemlidir. Ayrıca kişi bütün bunları belirli bir hızda yani akıcı şekilde yapmalıdır. Bütün bunları yaparken de kendini sürekli olarak denetlemeli, karşı tarafın tepkilerini fark etmeli ve zihninden geçenleri doğru olarak aktarıp aktarmadığını kontrol etmelidir (Thronbury, 2005, s. 1-11).

Bireyin bu beceriye sahip olması demek bir dizi bilgi tabanını da bilmesi demektir. Konuşma becerisinde gerekli olan bilgi tabanı dilsel ve dil dışı olarak gruplandırılabilir. Konuşma becerisinin gelişmesi için bireyin sahip olması gereken dil dışı bilgiler, o dili konuşan toplumun sosyal ve kültürel yapısını bilmenin yanı sıra, konuşma konusunu, dinleyicilerin özelliklerini, bağlamı bilmeyi içerir. Dilsel bilgi ise bağlama uygun konuşma kalıplarının ne olduğunu, cümleleri birbirine anlamlı bir şekilde nasıl bağlanabileceğini, cümle kurabilmek için gerekli kelime ve gramer bilgisini içerir (Thronbury, 2005, s. 11-27).

Görüldüğü gibi konuşma sadece dilsel unsurlardan oluşmamaktadır. Bireyler sözlü bir ürün ortaya koyabilmek istediklerinde beyinde birçok alt süreç harekete geçer. Bireylerin yabancı dilde akıcı şekilde konuşabilmeleri için yukarıda bahsedilen dilsel ve dil dışı bilgilere sahip olmasının yanında bunları otomatik şekilde kullanabilmek için sık sık pratik yapması, iletişim kurmadığı durumlarda kendini daha iyi ifade etmek için çeşitli stratejileri bilmesi ve kullanması gerekir. Yabancı dil öğretiminde kullanılan iletişimsel yaklaşımın da sağlamaya çalıştığı şey budur.

İletişimsel yaklaşım, 1970’li yıllarda ortaya çıkan ve günümüzde de başta İngilizce olmak üzere birçok dilin öğretiminde temel alınan yabancı dil öğretim perspektifidir. Avrupa ve Amerika’daki dil sınıflarında uygulanmakta olan öğretim yöntemlerine dilbilim ve sosyoloji alanındaki gelişmeler ışığında getirilen eleştiriler neticesinde ortaya çıkmış, Chomsky ve Hymes başta olmak üzere Candlin, Widdowson, Halliday, Brumfit, Johnson, Savignon, Canale, Swain gibi birçok bilim insanının katkılarıyla şekillenmiştir (Richard and Rodgers, 1999, s. 65).

İletişimsel yaklaşımın ortaya çıkışı Noam Chomsky’nin dilbilim alanına kazandırdığı “yeti” kavramlarına Hymes’in “iletişimsel yeti” kavramını eklemesiyle olmuştur. Ünlü dilbilimci Chomsky üretimsel dönüşümlü dilbilgisi kuramında dilin doğasını iki kavramla açıklamaya çalışmıştır. Bunlardan biri competence (yeti veya edinç), diğeri ise performance kavramlarıdır. Burada “yeti” kavramıyla bir dilin alt yapısının, yani bir dil sisteminin insanın beyninde veya zihninde nasıl işlediğini, nasıl çalıştığını kavramaya, anlamaya yarayan bir mekanizmanın olduğu, “performance” kavramıyla da o dilin günlük hayatta uygulanışı, yazılı ve sözlü iletişim ortamlarında kullanılışı anlatılmak istenmektedir (Aktaş, 2005; Demirel, 2014, Demircan, 2005). Chomsky’nin “yeti” kavramına ek olarak dilin sosyal bir varlık olduğu düşüncesiyle Hymes “iletişimsel yeti” kavramını ortaya atmıştır. Hymes’e göre (1972) “iletişimsel yeti” kime, ne zaman, neyi, nasıl söyleneceğini bilmektir (aktaran Çetin, 2017). Etkili bir dil kullanıcısı sadece dilsel bilgiye sahip olmamalı ayrıca bu bilgiyi çeşitli iletişimsel bağlamlarda aktif olarak kullanabilme yeteneğine de sahip olmalıdır (Bagarić and Djigunović,

2007). Yabancı dil sınıflarında bu yeteneğin geliştirilmesi için kullanılan iletişimsel yaklaşımı dil öğreniminin hedefleri, öğrenmeyi kolaylaştıran sınıf içi aktivite çeşitleri, öğrenci ve öğretmenlerin sınıf içi rolleri hakkında bir dizi prensip olarak algılayabiliriz (Richards, 2006, s. 2).

Bu çalışmanın problem durumunu ders kitaplarında yer alan etkinliklerin işlevsel olmaması, öğretmenlerin sürekli bilgi verici konumda olması, sınıf içi etkileşimin genelde soru-cevap şeklinde gerçekleşmesi, derslerde çağdaş dil öğretim yöntemlerinin kullanılmaması gibi sebeplerle Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen bireylerin konuşma becerisinin istenilen düzeye ulaşmaması oluşturmaktadır. Çalışmanın bütününde Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenen öğrencilerin konuşma becerilerini iletişimsel dil öğretim yaklaşımını kullanarak geliştirmek amaçlanmıştır.

Bu makale özelinde ise iletişimsel yaklaşım çerçevesinde hazırlanan konuşma becerisine yönelik uygulamalar hakkında öğrencilerin görüşleri nelerdir, sorusuna cevap aranmaktadır. İletişimsel yaklaşımda etkinliklerin sınıftaki öğrencilerin etkileşimi üzerine kurgulanması içe kapanık, bireysel çalışmayı seven veya klasik öğrenme stiline alışmış bireyler için uygun olmayabilir. Bu nedenle yapılan uygulamanın konuşma becerisine katkı düzeyinin ne olduğunun yanı sıra öğrenen perspektifinden de nasıl görüldüğünü belirlemek önemlidir. Bu çalışmanın iletişimsel yaklaşım uygulamaları hakkında öğrencilerin görüşlerini aktarması, iletişimsel etkinliklerin olumlu ve olumsuz yönlerini ortaya koyması, uygulamaların öğrencilerin günlük hayatına nasıl yansıdığını göstermesi açısından alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1. Yöntem

Bu çalışma eylem araştırması deseniyle yürütülmüş doktora tezinin bir bölümünü kapsamaktadır. Dolayısıyla bu bölümde sadece öğrenci görüşlerini almak için izlenen adımlar açıklanacaktır. Çalışma Erciyes Üniversitesi Kaşgarlı Mahmut Türkçe Öğretim Merkezinde (ERÜ TÖMER) gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu ERÜ TÖMER yönetiminin seçkisiz olarak oluşturduğu burslu ve özel öğrencilerden oluşan 17 kişilik bir sınıf oluşturmaktadır. Bu sınıfın belirlenmesinde A1 seviyesinde olmaları ve araştırmacıdan birebir ders almaları dışında bir şart gözetilmemiştir. Çalışma A1-A2 seviyeleri boyunca yürütülmüştür.

Çalışmada uygulanan etkinliklerin kazanımları belirlenirken Ankara Üniversitesi Tömer tarafından hazırlanan Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Programı, Kara (2011) tarafından yayımlanan “Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metni Doğrultusunda Türkçe Öğrenen Yabancılara A1-A2 Seviyesinde Türkçe Öğretim Programı Örneği” isimli makale, Avrupa Konseyi Diller İçin Ortak Başvuru Metni ve çalışmanın gerçekleştirildiği kurumda ders kitabı olarak kullanılan Gazi Üniversitesinin “Yabancılara Türkçe” kitapları taranmıştır. Tarama sonucunda bu dört kaynaktan ortak olan toplam 19 kazanım belirlenmiştir.

Etkinliklerin hazırlanması aşamasında İngilizce öğretim sitelerinden, YouTube videolarından, çeşitli aktivite kitaplarından yararlanılmıştır. Öncelikle ele alınan kazanıma yönelik İngilizce öğretimi için ne tür etkinliklerin yapıldığı araştırılmıştır. Bulunan etkinlikler dersin amacına uygun şekilde değiştirilmiştir. Ekinlik bulunamamışsa özgün bir etkinlik tasarlanmıştır.

Etkinliklerde çeşitleme yoluna gidilmiştir. Bu çeşitlemede öncelikle etkinliklerin uygulanışı temel alınmış bireysel, grup, ikili ve sınıfça uygulanan etkinliklere yer verilmiştir. İletişimsel yaklaşımda birçok farklı etkinlik kullanılabilir: oyun ve yarışmalar; doğaçlama, rol yapma ve dramalar; bilgi boşluğu aktiviteleri; göreve dayalı etkinlikler; tartışma, münazara ve sunumlar vb. Araştırmada, ele alınan kazanıma uygun olmak kaydıyla farklı türde etkinliklere yer vermeye çalışılmıştır. Böylece çeşitli etkinliklerin sınıf içinde nasıl işlediğini görebilme imkanına erişmek amaçlanmıştır. Hazırlanan etkinliklere ilişkin ayrıntılar Tablo 1’de gösterilmektedir:

Tablo 1: Araştırmada Uygulanan Etkinliklerin Özellikleri

Etkinliğin Adı ve Uygulama Tarihi	Uygulama Şekli	Etkinliğin Türü	İlgili Kazanımlar
Müzikli Selamlaşma 19 Aralık 2017	Sınıfça	Oyun	A1: Tanışma, selamlaşma ve vedalaşmayla ilgili kalıp ifadeleri kullanır.
İnsan Tombalası 21 Aralık 2017	Sınıfça	Bilgi Boşluğu	A1: Ad, soyad, yaş, adres, telefon numarası, uyruk ve hobileriyle ilgili kişisel bilgiler verir.
Nerede Tanışıyoruz? 21 Aralık 2017	Grup çalışması	Rol Yapma	A1: Günlük konularda yalın konuşmaları başlatıp sürdürür, yalın soru ve yanıtlar üretir.
Harita Tamalamaca 26 Aralık 2017	İkili çalışma	Bilgi Boşluğu	A2: Bir harita veya şehir planı üzerinden yol tarifi yapar.
O Nasıl Biri? 29 Aralık 2017	Grup çalışması	Oyun	“A1: Kendisini, ailesini ve aile bireylerini betimler.” kazanımı için hazırlık etkinliği
Sınıfın “En”leri 2 Ocak 2018	Grup Çalışması	Anket	A1: Yalın bir dille günlük hayatta neler yaptığına ilişkin bilgi verir.
Sinemaya Gidelim Mi? 5 Ocak 2018	İlk aşama bireysel ikinci aşama sınıfça	Doğaçlama	A2: Davette bulunur. (Arkadaşlar ile toplumsallaşma, bir şeyler yemek içmek için dışarıya çıkma) ve gelen davetlere yanıt verir. A1: Zaman bildiren sözcükleri (bugün, gelecek hafta, geçen Cuma, kasımda, saat 4’te vb.) kullanır.
Bu Cümleleri Nerde Duyarız? 12 Ocak 2018	Grup çalışması	Rol Yapma	A2: Postane, lokanta, market, hastane, mağaza vb. ortamlarda soru kalıplarını da kullanarak yalın tümcelerle iletişim kurar. Bir şeyi isterken veya verirken duruma uygun ifadeleri (buyurun, affedersiniz, rica ederim vb.) kullanır.
Sıkı Pazarlık 30 Ocak 2018	Grup çalışması	Yarışma+ Drama	A1: Rakam, miktar, fiyat, tarih ve saat ile ilgili ifadeleri kullanır. A2: Alışveriş yaparken ne istediğini söyler (hediyelik eşya satın alma, istediğini bulma, uzun süreli ikametler için ihtiyaç duyulan eşyaları bulma), fiyat sorar ve pazarlık yapar.
Sevgili Ailem 02 Şubat 2018	Bireysel	Sunum+ sınıfça soru cevap	A1: Kendisini, ailesini ve aile bireylerini betimler. A2: Kendisini, ailesini ve aile bireylerini ayrıntılı bir biçimde betimler. A1: Kişilere, yaşadıkları yerlere, tanıdıkları kimselere ilişkin sorular sorar ve bu tür soruları anlaşılır bir biçimde sorulduğunda yanıtlar.
Karnımız Acıktı 06 Şubat 2018	Grup çalışması	Göreve Dayalı	A2: Yiyecek/içecek siparişi verir.
Memleketim 13-16 Şubat 2018	Bireysel	Sunum	A1: Yaşadığı yer ve çevresi hakkında bilgi verir. A2: Yaşadığı yer hakkında ayrıntılı bilgi verir. A1: Kişilere, yaşadıkları yerlere, tanıdıkları kimselere ilişkin sorular sorar ve bu tür soruları anlaşılır bir biçimde sorulduğunda yanıtlar.
Tatile Çıkıyoruz 25 Şubat 2018	Grup çalışması	Göreve Dayalı etkinlik+ rol yapma	A2: Yapacağı yolculukla ilgili farklı kaynaklardan (turizm firması, arkadaş, müşteri temsilcisi vb.) bilgi alır. A1: Bir şeyi isterken veya verirken duruma uygun ifadeleri (buyurun, affedersiniz, rica ederim vb.) kullanır.

	İlk aşama bireysel	Sunum+	A2: Geçmiş olayları (Geçen hafta olanlar, yaptığı en son tatil vb.) ana çizgileriyle anlatır.
Kim Yalan Söylüyor? 27 Şubat- 2 Mart 2018	sunum ikinci aşama sınıfça katılım	soru-cevap	

1.1. Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada çalışmanın her aşamasını takip eden ve geçerlilik komitesini oluşturan iki uzmandan destek almıştır. Uzmanlar hakkındaki bilgiler aşağıda yer almaktadır:

1. Uzman (A): Erciyes Üniversitesinde doktor öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ile ilgili çeşitli araştırmalar gerçekleştirmiş ve bunları yayınlamıştır. Hem yüksek lisansını hem de doktorasını bu alanda tamamlamış olmasının yanı sıra her iki tez çalışmasını da eylem araştırması modelini kullanarak gerçekleştirmiş olması çalışmaya ve araştırmacıya çok değerli katkılar sunmasını sağlamıştır.
2. Uzman (B): Millî Eğitim Bakanlığında Türkçe öğretmeni olarak çalışmaktadır. Yüksek lisans ve doktora çalışmasını yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi alanında tamamlamıştır. Hem öğretmen hem de akademisyen bakış açısıyla araştırmaya katkılar sunmuştur. Ayrıca her iki uzman da ERÜ TÖMER’de araştırmacıdan daha uzun süreler uluslararası öğrencilere ders vermişlerdir.

Araştırmacı, öğrenci görüşlerini almak için bir veri toplama aracına ihtiyaç duymuştur. Bu nedenle geçerlilik komitesindeki uzmanlarla bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Toplantıda görüşme tekniğinin kullanılması uygun bulunmuştur. Araştırmacı tarafından 12 soruluk bir görüşme formu hazırlanmış ve uzmanların incelemesine sunulmuştur. Uzmanların önerileri doğrultusunda 3 soru elenerek yarı yapılandırılmış görüşme formu son şeklini almıştır

Dokuz sorudan oluşan görüşme formu etkinliklerin bitimini takip eden hafta boyunca öğrencilerin uygun olduğu zamanlar belirlenerek araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Görüşmeler sırasında dil engeline takılmamak için öğrencilere, görüşlerini kendilerini rahat hissettikleri bir dilde ifade edebilecekleri söylenmiştir. Öğrencilerin kendilerini ifade etmekte zorlandığı yerlerde Arapça ve Türkçeyi iyi bilen bir öğrenciden tercümanlık yardımı alınmıştır. Görüşmeler not tutma yöntemi ile kaydedilmiştir.

1.2. Verilerin Analizi

Görüşmelerde elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuş öğrencilerin ifadeleri kodlanmış ve benzer kodlar aynı tema altında birleştirilerek sunulmuştur. İçerik analizi, “sözel, yazılı ve diğer materyallerin içerdiği mesajı, anlam ve/veya dilbilgisi açısından nesnel ve sistematik olarak sınıflandırma, sayılara dönüştürme ve çıkarımda bulunmadır” (Tavşancıl ve Aslan, 2001, s. 22). Güvenirliği sağlamak için araştırmacı tarafından oluşturulan kod ve temalar geçerlik komitesindeki uzmanlar tarafından da incelenmiştir. Görüş birliği sağlanmayan kod ve temalar üzerinde tartışılmış, yapılan düzenlemeler sonucunda fikir birliği sağlanan 53 kod ve 10 tema ortaya çıkmıştır.

2. Bulgular

2.1. Katılımcılara Yönelik Bulgular

Çalışmaya katılan öğrencilerin 4'ü kadın, 13'ü erkektir. Çalışma grubunda YTB burslusu olup ERÜ TÖMER'den sonra hangi bölümü okuyacağı belli olan 9 öğrenci, YTB Suriye ve Uygur Proje burslusu olup sadece dil bursu olan ve okuyacağı bölüm belli olmayan 5 öğrenci ve herhangi bir bursu olmayan 3 özel öğrenci vardır. Öğrencilerin yaş aralıkları 18-34 arasında değişmektedir. Öğrencilerin 3'ü Doğu Türkistanlı, 1'i Sudi Arabistanlı, 1'i Ürdünlü ve geri kalan 12'si Suriyelidir. Araştırmada öğrenciler "Ö" harfi ve numaralarla kodlanmıştır. "ÖK" ifadesi sınıftaki kadın öğrencileri belirtmek için tercih edilmiştir.

2.2. Görüşmelere Yönelik Bulgular

Bu bölümde öncelikle her bir soru için öğrencilerin cevaplarının analizi sonucu ulaşılan kod ve temalar tablo şeklinde gösterilecek ardından öğrencilerin görüşleri doğrudan aktararak elde edilen bulgular yorumlanacaktır.

Tablo 2: Birinci Görüşme Sorusuna Yönelik Kod ve Temalar

Soru	Kodlar	Tema
İletişimsel yaklaşım çerçevesinde hazırlanan etkinlikler hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?	Yararlılık Kalıcılığı sağlama Konuşma becerisini geliştirme Eğlenceli bir öğrenme ortamı sağlama	Etkinliklerin işlevleri

Hiçbir yönlendirme yapılmaksızın öğrencilerin etkinlikler hakkındaki genel fikirlerini almak için yöneltilen birinci soruda öğrencilerin etkinliklerin işlevine vurgu yaptıkları görülmektedir. Bütün öğrenciler etkinlikler hakkında olumlu görüş bildirmiş ve çoğunlukla etkinliklerin kendileri için faydalı olduğunu dile getirmişlerdir.

Ö3K "Bence dilimizi geliştirmek için pratik ve uygulama yapmak en önemli şey. Bu etkinlik sayesinde kelimeler hafızamızda daha uzun süre kalabilir. Yani unutulması zor olacak."
Ö7 "Hem dinledik hem de yararlandık. Kelimeleri telaffuz etmek ve kuralları uygulamaya göre önemli bir iz bıraktı." ifadeleriyle etkinliklerin öğrenilenlerin kalıcılığını sağladığına değinmişlerdir.

3 öğrenci etkinliklerin konuşma becerilerini geliştirdiğini belirtmiştir. **Ö8** bunu "Türkçe öğrenmek için sıra dışı bir uygulama, mutlaka bu etkinliklerin sayesinde yabancı öğrencilerinde Türkçe konuşması geliştirir." şeklinde ifade etmiştir.

3 öğrenci eğlenceli bir öğrenme ortamı oluşturduğuna vurgu yapmıştır. **Ö11** bunu "Etkinlikler faydalıdır. Türkçe konuşmamı geliştirmeye katkı sağladı. Ders içinde değişik ve hareketli bir ortam sağladı." cümleleriyle dile getirmiştir.

Tablo 3: İkinci Görüşme Sorusuna Yönelik Kod ve Temalar

Soru	Kodlar	Tema
Etkinlikler Türkçe konuşmanıza nasıl bir katkı sağladı açıklar mısınız?	Öğrenilenlerin kalıcılığını arttırma Öğrenilenlerin günlük hayata aktarılmasını sağlama Konuşma korkusunun yenilmesini sağlama Dil bilgisel kuralların uygulama yaparak içselleştirilmesini sağlama	Etkinliklerin Faydaları

Etkinliklerin hedef dilde konuşma becerisine katkısı hususunda yöneltilen ikinci soruda öğrencilerin tamamı etkinlikler hakkında olumlu görüş bildirmişlerdir. Öğrencilerin üzerinde durduğu ilk konu etkinliklerin günlük hayatlarına katkı sağlaması olmuştur. **Ö13**, “Market, mağaza onu gibi yerlerde alışveriş yaparken zorlanmadığımızı sağladı.” **Ö4K** “Bu etkinlikler sayesinde günlük hayatta Türkçe konuşmam daha iyi oldu.”, **Ö10** “Bir şey almak istediğimde veya herhangi bir yere gitmek istediğimde iyi bir şekilde konuşabiliyorum.”, **Ö12** “Ben telefonda konuşurken çok zorlanıyordum. Şimdi daha iyi oldu.” şeklinde ifade etmişlerdir.

Ö8 “Arkadaşlarımla etkinlikler uyguladım. Bu etkinliklerin sayesinde pratik olarak Türklerle herhangi bir engel olmadan sohbet etmeye başladım. Utangaçlığım azaldı.” ve **Ö11** “Etkinlikler sokaklarda çarşıda konuşmak için kendime güven verdi.” cümleleriyle etkinliklerin duyuşsal açıdan kendilerine fayda sağladığını dile getirmişlerdir.

İki öğrenci etkinliklerde öğrencilerin birbirleri ile iletişim halinde gerçekleştirilmesinin öğrenilenlerin kalıcılığını arttırdığını belirtmiştir. Bunu **Ö1** “Bu etkinlikler her öğrenciyi hafızasındaki bütün sözcükleri harekete geçirerek konuşmaya zorladı ve bu etkinlikler arkadaşlarının önünde gerçekleşti. Böylece kimse etkinlikler sırasında öğrendiği bilgileri unutmadı.” ve **Ö3K** “Bu etkinlikler hocanın ve sınıfın önündeydi. Bu nedenle çaba göstermeliydim çünkü ben tembel olmaktan nefret ediyorum. Etkinliklerde birbirimizden öğreniyoruz. Hata yaparken bu hatayı unutmak çok zor çünkü sınıfın önünde bunu yapıyoruz. Üstelik bazen şaka yapıyoruz bu şakalar öğrenmeyi sevmemizi arttırıyor.” cümleleriyle ifade etmişlerdir.

İki öğrenci ise teorik olarak öğrendikleri bilgileri uygulama fırsatı yakaladıklarından bahsetmişlerdir: **Ö6K** “Pratik eğitim sayesinde akıcı ve kolay bir şekilde öğrendik. Konuşmamızın gelişiminde pratik eğitim gibiydi.”, **Ö7**: Kuralları kullanmaya ve iyi bir şekilde konuşmaya başladım.”

Tablo 4: Üçüncü Görüşme Sorusuna Yönelik Kod ve Temalar

Soru	Kodlar	Tema
Hazırlanan etkinliklerin Türkçe öğrenme ihtiyaçlarınızı karşılaması konusunda ne düşünüyorsunuz? Örnek vererek açıklayınız?	Pazarlık yapma Günlük rutinler Günlük dilde selamlaşma Bilet alma ve rezervasyon yapma Alışveriş	Günlük hayat hayattaki iletişim ihtiyacı

Etkinliklerin öğrencilerin öğrenme ihtiyaçlarına ne derecede cevap verdiğinin sorgulandığı üçüncü soruya verilen bütün cevaplarda günlük yaşama vurgu yapılmıştır. Her öğrenci kendi günlük ihtiyacına göre bir etkinliği örnek vermiştir. **Ö4K** çevresindeki insanlar çok sorduğu için günlük rutinlerden bahsedilen etkinliği ön plana çıkarırken “Bir günümden bahsetmek etkinliği ihtiyacım vardı. Çünkü sürekli olarak insanlar bana bu soru soruyorlar.” dört öğrenci alışveriş ve pazarlık yapma etkinliğinin öğrenme ihtiyaçlarına hitap ettiğinden bahsetmiştir. Bunu **Ö3K** “Mesela ben önceden pazarlık nasıl yapılır bilmiyordum ama şimdi çarşıya rahat rahat gidebilirim ve pazarlık yapabiliyorum.” ve **Ö6K** “Market etkinliği ihtiyacımı karşıladı. Çünkü her gün markete giderim ve alışveriş yaparım.” cümleleriyle dile getirmiştir.

Dört öğrenci yolculuk için çeşitli firmalardan bilgi alma etkinliğinin, 3 öğrenci yemek siparişi verme etkinliğinin 2 öğrenci çeşitli günlük kalıplarla selamlaşma etkinliğinin öğrenme ihtiyaçlarını karşıladığını belirtmiştir. **Ö9** “Otogarda, otelde rezervasyon yapma etkinliği bizim ihtiyacımız karşıladı. Çünkü bu işlemleri bir kişiden yardım almadan yapabildik.”, **Ö8**

“Tanışma etkinliği, çünkü günlük olarak yeni insanlara karşılaşıyorum ayrıca Türk vatandaşlarla ilişkilerimizi güçlendiriyor.” ve **Ö12** “Mesela sipariş vermek konusuna benzeyen şeyler bize göre iyiydi.” cümleleriyle kendilerine göre önemli buldukları etkinlikleri dile getirmişlerdir.

Tablo 5: Dördüncü Görüşme Sorusuna Yönelik Kod ve Temalar

Soru	Kodlar	Tema
Etkinliklerin sevdiğiniz ve sevmediğiniz yönleri nelerdir? Örnekler vererek açıklar mısınız?	Misafir öğrencilerin varlığı	Etkinliklerin olumsuz yönleri
	Grup çalışmasında katılım sağlamayan öğrenciler	
Etkinliklerin sevdiğiniz ve sevmediğiniz yönleri nelerdir? Örnekler vererek açıklar mısınız?	Ana dil kullanımı	
	Hazırlık çalışmalarının eksikliği	Etkinliklerin olumlu yönleri
	Kameranın varlığı	
	Öğrenciler arası etkileşim	
	Konuşma cesareti kazandırma	
	Eğlenceli olma	

Etkinliklerin beğenilme durumuna yönelik sorulan dördüncü soruda öğrencilerin tamamı etkinlikleri beğendiklerini dile getirmişlerdir. Ancak bazı öğrenciler uygulama sırasında meydana gelen çeşitli olumsuzluklar olduğunu belirtmiştir. İki öğrenci kur sınavından kaldıkları için dersleri tekrar etmek amacıyla sınıfa sonradan dahil olan ve birkaç etkinliğe katılan misafir öğrencilerin varlığından yakınmıştır. **Ö1** “Her şey çok güzeldi. Sadece zaman konusu bazen öğrenci sayısından dolayı sıkıntılıydı.” ve **Ö5** “Öğretmenle ve arkadaşlarla konuşmak verimli oluyordu. Bazı derslerde öğrenci sayısı yükseldiği için etkinlik yapmak zor oluyordu.” cümleleriyle öğrenci sayısı arttığında etkinliklerin verimsizleştiğini söylemişlerdir.

Ö3K “Bir konu hakkında tek başına tahtaya çıktığım zaman konuşurken arkadaşlarım söylediğim hakkında bana soru sorarlar. Bu en sevdiğim şey. Bazı etkinliklerde grup yapıyoruz ve grupta 4-5 kişi oluyor. Aralarında iki kişi çalışır diğerleri hiçbir şey yapmaz bu sevmediğim yön.” ve **Ö8** “En sevdiğim yönleri grup olarak etkinlikler uygulamak, aramızdaki ilişkiler güçlenir ayrıca oyun olarak öğrenmeyi beğendim. Sevmediğim yönleri: bazı etkinler öğrenciler tarafından ciddi olarak alınmaz.” ifadeleriyle grup çalışmalarında ilgisiz davranan ve katılım göstermeyen öğrencilerden rahatsızlık duyduklarını dile getirmiştir.

Ö15 “Olumsuz olan şey çok yararı olup tam zaman verilmemesi.” cümlesi ile etkinliklerin faydalı olduğunu ancak etkinliklere kısa vakit ayrıldığını belirtmiştir.

Ö2 “Çok zevkli ve farklıydı. Etkinlikleri merakla bekliyorduk çünkü önemliydi. Keşke etkinlik yapmadan önce hazırlık yapsak daha iyi olurdu.” diyerek etkinlikler öncesinde kendilerinin hazırlık yapabilmesi için ödevlendirme gibi bir hazırlık çalışmasının eksikliğinden bahsetmiştir.

Ö6K “Etkinliklerin sevdiğim yönleri bize konuşmak için motivasyon verir. Etkinliklerin sevmediğim yönleri kameranın varlığı. Önce biraz utanç vericiydi ama sonra alıştık.” ve **Ö17** “Etkinlikler sırasında kamera varlığını sevmedim.” cümleleriyle kameranın varlığının kendilerini rahatsız ettiğini söylemişlerdir.

Ö14 ise bazı arkadaşlarının etkinliklerde ana dilini kullandığını “Sevdiğim yönler: eğlencelidir. Sevmediğim: Arkadaşlar kendi dilinde konuşuyordu.” şeklinde belirtmiştir.

Etkinliklerin olumsuz yönleri hakkında görüş bildirmeyen 7 öğrenci etkinliklerin olumlu yönleri olarak eğlenceli bir sınıf ortamı oluşturma, öğrenciler arası etkileşim kurmayı sağlama ve konuşmak için motivasyonu sağlama konularına vurgu yapmışlardır.

Ö9 “Etkinlik sayesinde yeni sözcükler öğrendim. Türkçede soru sormasını ve cevap vermesini öğrendim. İnsanlarla konuşmak için cesaret verdi. Ayrıca onlara nasıl davranmamız gerektiğini öğretti. Sevmediğim yönü yok.”, **Ö13** “Sevdiğimiz eğlence olurdu. Sevmediğim yok.” ve **Ö7** “Dersteki bilgileri etkinlikler sayesinde uygulamalı ve kalıcı bir şekilde öğrendik. Arkadaşlar arasında etkileşimi sevdim.” şeklinde ifade etmişlerdir.

Tablo 6: Beşinci Görüşme Sorusuna Yönelik Kod ve Temalar

Soru	Kodlar	Tema
Sevdiğiniz ve sevmediğiniz etkinliklere örnek vererek neden sevip sevmediğinizi açıklar mısınız?	Etkinliklerin uygulanış biçimleri	Etkinliklerin
	Yarışma türü etkinlikler	beğenilme
	Öğrencilerin kendi kültürlerini aktarımı	durumları
	Gürültü	
	Gerçek hayata yönelik etkinlikler	

Öğrencilerin uygulanan etkinliklerden hangilerini beğenip beğenmediklerini öğrenmeye yönelik sorulan beşinci soruda üç özellik ön plana çıkmıştır. Öğrencilerin günlük iletişim ihtiyaçlarına cevap veren, yarışma tarzı rekabet içeren ve öğrencilerin kendi kültürlerini aktarma fırsatı sunan etkinliklerin daha çok beğenildiği görülmüştür.

Ö7'nin “Sevmediğim yok. Hepsini sevdim. İnsanların özelliklerini söylediğimiz etkinlikleri sevdim. Çünkü daha önceden bu özellikleri bilmezdim.” ve **Ö6K**'nin “Tüm etkinlikleri çok sevdim. Hepsine ihtiyacımız vardı. Mesela rezervasyon etkinliği. Çünkü bu aktivitede gerçek yerleri aradık.” cümleleri günlük hayattaki iletişim ihtiyacına vurgu yapmaktadır.

Öğrenciler yarışma tarzında hazırlanan etkinliklerin rekabet oluşturarak öğrencileri konuşmaya teşvik ettiğini, eğlenceli olduğunu ve kalıcı bir iz bıraktığını dile getirmişlerdir: **Ö11** “Bütün hazırlanan etkinlikleri sevdim ve ondan faydalandım. Kıyafet mağazası etkinliği mesela. Onda birbirimizle rakiplik ortaya çıktı bu durum öğrencileri konuşmaya teşvik etti. Ayrıca kişilerin özelliklerini söylemek... Bu etkinlikte sınıfımız ikiye bölündü ve öğrenciler birbiriyle yarışmaya başladı. O da öğrencileri konuşmaya teşvik etti.” **Ö13** “Sevmediğim yoktur. En çok sevdiğim etkinlik iki grubun tahtadaki fotoğraflara bakıp cümle söylediğimiz yarışmadır. Çünkü hepimiz heyecanlıydık.” **Ö8** “Gerçekten etkinliğin adı hatırlayamıyorum galiba sıfat oyununu sevdim. Bu etkinlikte zar taşıla kişilerin fotoğrafını geçer durunca o fotoğraftaki kişi özelliklerini söylemek zorunda kaldık. O gün hakikaten unutulmaz bir gündü çok eğlendik.” cümleleri bu durumu yansıtmaktadır.

Öğrencilerin sevdiklerini belirttikleri bir diğer etkinlik ise kendi kültürlerine yönelik etkinliklerdir. Bunu **Ö9** “Ülkemizden, şehrimizden evimizden bahsetmek etkinliğini sevdim. Çünkü bu etkinliğin sayesinde ülkemdeki yerlerden bahsedebildim. Ayrıca şehrimdeki ünlü şeyleri anlatabildim.” ve **Ö10** “Ülkemden ve şehrimden bahsetmeyi sevdim. Çünkü ülkemi çok seviyorum.” şeklinde dile getirmiştir.

Tablo 7: Altıncı Görüşme Sorusuna Yönelik Kod ve Temalar

Soru	Kodlar	Tema
İletişimsel etkinliklerin yapıldığı derslerle, etkinlik yapılmayan dersler arasında öğretmen ve öğrenci rolleri, sınıf ortamı, dersin işleniş aşamaları gibi konularda ne gibi farklar olduğunu düşünüyorsunuz?	Daha fazla konuşma fırsatı bulma	Etkinliklerin öğrenme ortamına yansımaları
	Bütün öğrencilerin katılımı	
	Teorik derslerin sıkıcılığı	
	Öğrenilenleri uygulama olanağı	
	Konuların farklı şekillerde işlenmesi	
	Öğrenciler arasında iş birliği sağlama	
	Öğretmenin değil öğrencinin aktif olması	
	Telaffuzu geliştirme	
	Gürültü	
Eğlenceli sınıf ortamı		

İletişimsel yaklaşımın kullanıldığı derslerle klasik dersler arasındaki farkları öğrenci perspektifinden görmeyi amaçlayarak yöneltilen altıncı soruda öğrenciler etkinliklerin derse katılım, daha fazla pratik yapma fırsatı bulma, öğrencilerin daha aktif olması, öğrenciler arası iş birliği sağlama olarak olumlu yanlarını dile getirirken gürültünün varlığını olumsuz yön olarak dillendirmişlerdir.

Ö1 “...Normal derslerde sorulara daha kısa cevaplar veriyorduk. Bu derslerde daha uzun konuşma fırsatı bulduk...” **Ö2:** “... Etkinlikleri yaparken öğrencilerin tümü etkinliklere katılıyordu. Normal derslerde bu etkinlikler yoktu ve öğrencilerin çoğu sıkılıyordu.” ve **Ö3K** “Etkinlik yapıldığı dersler daha iyi. Hem ders başka şekilde anlatılıyor hem daha iyi anlıyorum hem de normal ve sıkıcı derslerden kurtuluyoruz. Mesela normal derslerde bazı öğrenciler katılıyor bazıları katılmıyor. Hiç kimse konuşmak zorunda değil bu dersler sırasında. Ama etkinliklerde hepimiz katılıyoruz.” cümleleriyle iletişimsel yaklaşım kullanılan derslerde öğrenci katılımının klasik derslere göre daha fazla olduğunu dile getirmişlerdir.

Öğrencilerin iletişimsel yaklaşımla işlenen derslere dair vurguladıkları bir nokta da etkinlikler sayesinde öğrendikleri yeni kelime veya kuralları uygulama fırsatı yakalamış olmalarıdır. Bunu **Ö1** “Etkinlikler yapınca biz daha konsantre olmalıydık ve öğrendiğimiz her şeyi denemeliydik Özel bir etkinlik için çalışırken bazı kelimeleri ve şeyleri iyi anlamalıydık.”, **Ö4K** “Etkinlikler sırasında yaptığımız görevler bizim için iyiydi konuşmamızı geliştirmeye yardım ediyordu. Normal derslerde de yeni sözcükler öğreniyorduk ama bunları kullanmıyorduk.” şeklinde ifade etmiştir.

Öğrenciler, bilgilerin genelde açıklama tarzında sunulması, öğretmenlerin daha çok konuşması, öğrencilere sunulan bilgileri deftere yazmak, yeni kelimeleri ezberlemeye çalışmak dışında görev düşmemesi gibi gerekçelere değinerek klasik derslerin “sıkıcı” olduğunu belirtmişlerdir. İletişimsel etkinliklerin olduğu derslerde bilgilerin farklı şekillerde sunulması, öğrencilerin iş birliği yapması, öğrendikleri bütün bilgileri kullanma fırsatı bulmuş olmayı vurgulayarak bu derslerin daha “eğlenceli” olduğunu dile getirmişlerdir. **Ö6K** “İletişimsel etkinliklerin yapıldığı dersler hem daha yararlı hem de daha eğlenceliydi. Pratik eğitim sayesinde bilgileri aklımızda tutarız. Normal derslerde konular kitaptan anlatılır ama etkinliklerde daha geniş ve çeşitli verilir. Normal derslerde sessiz bir ortam vardı. Normalde çok sıkılıyorduk ama etkinlik sırasında daha hareketli oluyorduk.”, **Ö9** “Etkinlikler bizi Türkçe konuşmaya teşvik etti. Normal derslerde verilen bilgiler faydalıydı ama çok sıkıcıydı. Normal derslerde hocalar ders anlatıyordu ve biz onları dinliyorduk. Dersteki bazı şeyleri bilgisayarla açıklıyorlardı. Ama etkinlikler sırasında biz konuşuyoruz ve hoca bizi dinleyip hatalarımızı kontrol ediyor.”, **Ö16** “Kelimeleri daha kolay ezberlemek kolaylaştı. Etkinlikler yaparken

birbirimize yardımcı ve anlayışlıyız. Ama normal dersler sırasında hızlıca sıkılıyorduk.”, **Ö14** “Normal derslerde hocalar daha çok konuşuyor. Etkinlik yaparken İlayda Hoca bizi izleyip yanlırları düzeltiyordu. Normal derslerde sınıf ortamı biraz sıkıcıydı. Etkinlik yaparken sınıf ortamı eğlenceliydi ve arkadaşlarım da mutluymdu.” **Ö5** “Etkinliklerde öğretmeni sadece dinlemiyorduk her etkinlikte konular anlatıyorduk. Etkinliklerde daha neşeliydik.” cümleleriyle bu durumu ifade etmiştir.

Öğrenciler iletişimsel yaklaşım çerçevesinde hazırlanan etkinlikler sırasında iş birliği yapmanın konuşma konusunda cesaret verdiğiinden ve arkadaşlık ilişkilerini güçlendirdiğinden bahsetmişlerdir. Bunu **Ö7** “Etkinlik yapılan dersler hayatımızı pratik ve gerçekçi bir şekilde etkiledi. Normal derslerde dersi dinliyorduk ve deftere yazıyorduk. Etkinliklerde arkadaşlarla iş birliği yapıyorduk, Etkinlik sayesinde ilişkilerimiz daha iyi oldu.” ve **Ö15K** “Etkinlikler sırasında daha etkin ve ekip halinde çalışma fırsatımız oluyordu normal derste bunları yapamıyorduk ve biraz çekingen davrandığımızı düşünüyorum.” şeklinde dillendirmiştir.

Öğrenciler son olarak etkinliklerin konuşma becerilerine doğrudan katkı sağladıklarını belirtmişlerdir. **Ö11** “Etkinliğin yapıldığı derslerde konular pratik bir şekilde verildi. Öğrendiğim kelimeleri doğru telaffuz etmememe katkı sağladı.” ve **Ö12** “Normal derslerde metin işliyoruz. Hoca konuşmamız için sadece soru soruyor. Ama etkinlik yapılan derslerde grup olarak konuşuyoruz. Ben etkinlik yapmadan önce iyi konuşamıyordum. Etkinlikte konuşmak mecburdu. Şimdi iyice öğrendim. Etkinlik yapılan dersler eğlenceliydi ama bazen gürültülü ve sıkıcı oldu.” cümleleriyle ifade etmişlerdir. **Ö12**'nin son cümlesinde ifade ettiği gürültü durumu etkinliklerin en belirgin olumsuz özelliği olarak zaman zaman diğer öğrenciler tarafından da dile getirilmiştir.

Tablo 8: Yedinci Görüşme Sorusuna Yönelik Kod ve Temalar

Soru	Kodlar	Tema
Etkinlikler sırasında anadilinizi mi daha çok kullandınız Türkçeyi mi? Yeteri kadar Türkçe kullandığınızı düşünüyor musunuz?	Dil seviyesi farklılıkları Yetersiz kelime hazinesi Aynı anadili konuşma	Ana dili kullanım sebepleri

İletişimsel yaklaşım ile hazırlanan etkinliklerde öğrencilerin birbirleriyle iletişim kurarak bir ürün ortaya koymaya çalışırken Türkçe kullanım oranlarının ne düzeyde olduğunu öğrenmek için yöneltilen yedinci soruyu bir öğrenci %50, bir öğrenci %70, iki öğrenci %75, bir öğrenci %80, bir öğrenci %85 ve iki öğrenci %90 şeklinde oran vererek cevaplamıştır. Öğrencilerin etkinlikler sırasında yüksek oranda Türkçe kullandıkları söylenebilir. Öğrenciler etkinlikler sırasında ana dillerini kullanım nedenleri ile ilgili üç temel gerekçe sunmuşlardır. Bunlardan ilki öğrenciler arası seviye farklılıklardır. Bu durumu **Ö2**'nin “Türkçeyi daha çok kullanıyorduk ama bazen ana dilimizi de kullanıyorduk. Çünkü sınıftaki öğrencilerin düzeyleri farklıydı. Tamamen Türkçe kullanmak zor bir işti. Ben %80 Türkçe kullandım.” ve **Ö8**'in “Türkçe daha çok kullandım ama bazı zaman anadilimi konuşmak zorundaydım çünkü bazı arkadaşların seviyeleri düşüktür. Yaklaşık 50% Türkçe kullandım.” cümleleri yansıtmaktadır.

Etkinliklerin A1 ve A2 seviyesinde uygulanması öğrencilerin her aşamada Türkçe kullanmalarını engelleyen bir diğer faktör olarak dillendirilmiştir. Başlangıç seviyesinde yeteri kadar kelime bilgisine sahip olmamak iş birliği sırasında öğrencileri kendi dillerini kullanmak zorunda bırakmıştır. Bu durumu **Ö6K** “Türkçe dilini kullandık ama zorluklarla karşılaştığımızda Arapçayı kullanmayı tercih ettik sadece seviyelerin başında olduğumuz için. %80 Türkçe kullandık. Bence yeteri kadar Türkçe kullandık.”, **Ö7** “A1 seviyesinde anadilimizi

daha çok, A2 seviyesinde Türkçe daha çok kullanıyorduk. Ben %75 Türkçe kullandım.”, **Ö17** “Bazı zamanlar anadilimiz kullanıyorduk çünkü bazı sözcükler Türkçe ile ifade edemedik.”, **Ö9** “Yeterli sözcük yoktur o zaman Arapça kullandık.”, **Ö4K** “Anadili kullandık çünkü Türkçemiz iyi değildi. Ama Türkçe kullanmaya da çalıştık.” **Ö1** “Başlarda kelime eksikliğim olduğu için ana dilimi daha çok kullandım ama sonra Türkçeyi daha çok kullandım. Mesela %70.” cümleleriyle ifade etmişlerdir.

Öğrenciler etkinlikler esnasında ana dillerini kullanma sebeplerinden birinin de aynı dili konuşan öğrencilerin bir arada bulunması olduğunu belirtmişlerdir. Bu durumu **Ö16**’nın “Anadilimizi daha çok kullandık. Çünkü bilgileri iletmek dilimizle daha kolaydı. Keşke aramızda farklı dil kullanan daha iyi olurdu.” ve **Ö3K**’nın “Bence A1 ve A2 seviyesinde çok kelime bilmediğimiz için ve hepimiz aynı dili konuştuğumuz için Türkçe yeteri kadar kullanmadık. Ayrıca bazıları diğerlerinden daha çalışıyor yani akademik düzeyde farklılaşma demektir.” cümleleri yansıtmaktadır.

Tablo 9: Sekizinci Görüşme Sorusuna Yönelik Kod ve Temalar

Soru	Kodlar	Tema
Etkinlikleri bazen bireysel bazen ikili bazen de grupta çalışarak yaptınız. Sizin için hangisi daha iyidi sebepleriyle açıklar mısınız?	Gürültü	Etkinliklerin Uygulanış Biçimleri
	Çalışmalara katılmayan öğrenciler	
	Öğrenciler arası etkileşim ve öğrenme	
	Başkalarının hatalarını görme olanağı	
	Ana dili kullanımı	
Kolaylık		
	Gerçek hayatı temsil etme	

Uygulanan etkinliklerde öğrenciler hem bireysel hem ikili hem de grupta çalışma olanağı bulmuşlardır. Öğrencilerin etkinliklerin farklı uygulanış biçimleriyle ilgili görüşlerini almak üzere yöneltilen sekizinci soruda elde edilen cevaplar incelendiğinde yarı yarıya şekilde bir ayrışma ortaya çıkmaktadır. 6 öğrenci tek başına ya da ikili etkinlikleri beğendiklerini dile getirirken, 7 öğrenci grupta etkinlik yapmayı tercih ettiklerini söylemiş, bir öğrenci ise bütün etkinlik türlerinin kendi için aynı olduğunu dile getirmiştir. Öğrencilerin farklı uygulama şekillerinin olumlu ve olumsuz yanlarını kıyasladıkları örnek cümleler aşağıda doğrudan aktarılmıştır:

Ö3K “Bence grupta ve tek başına etkinlik ikisi de önemli çünkü gruptaki birbirimizden yararlanıyoruz ve çeşitli fikirler çıkıyor. Diğer grupları dinlerken daha fazla fikirler ve yeni kelimeler duyabiliriz ve diğer grupların hatalarından yararlanabiliriz. Tek başına sunum yaptığım zaman kendime güveniyorum ve yardım almadan konuşuyorum ama bazen grupta bir kişi çalışıyor ve bu grubu yalnız temsil ediyor diğerleri katılmıyor ya da fikir vermiyor, bu iyi değil.”

Ö2 “İki kişi beraber yapmak daha iyiydi çünkü iyice odaklanıyorduk. Tek başına yapmak stres ortaya çıkarıyordu. Grupta etkinlik yapmak gürültülü oluyordu ve düşüncelerimizin dağılmasına yol açıyordu ama herkes etkinliğin içinde diğer öğrencilerin tarzlarından ve bilgilerinden faydalanıyordu, bu iyi yönü.”

Ö1 “Benim için aralarında çok ciddi bir fark yoktu. Hepsi iyiydi. Grupta etkinlik yapmak insanlarla iletişim kurmak için bize yeni yollar hakkında ilham verdi. Bizi motive ediyordu ve utangaç insanların çalışmasına yardımcı oluyordu. Ama bazı insanlar düzgün çalışmıyordu ve bu durum takımın moralini bozuyordu.”

Ö6K “Grupla etkinlik yapmayı tercih ediyorum. Çünkü birbirimizin hatalarını daha çok düzeltiyoruz ve fikirlerimizi paylaşıyoruz. Grupla etkinlik yapmak topluluk ruhu yaratır ve bizi insanlarla kaynaşmaya teşvik eder. Bence kötü yanları yoktu. Başkalarının hatalarından öğrenmek için önemliydi. Hataları görmek bizi gerilimden kurtardı.”

Ö8 “İki kişi beraber çalışmayı tercih ediyorum çünkü iki kişi olursa kolayca anlaşacaktık.”

Ö13 “Bence iki kişi beraber ve tek başımıza sunum yapmak. Çünkü gerçek hayatta karşılaşacağımız olay bunlar.”

Öğrencilerin grup etkinliklerini tercih etme sebepleri incelendiğinde iş birliği ve yardımlaşma sağlaması, birbirlerinden yeni şeyler öğrenmeye fırsat vermesi, başkalarının hatalarını görme ve hatalardan ders çıkarmayı sağlaması ve konuşma cesareti vermesi gibi noktaların vurgulandığı görülmektedir. Öğrencilerin ikili ya da tek başına çalışmayı tercih etmelerindeki sebeplere bakacak olursak grup etkinliklerine göre iş birliği sağlamanın daha kolay olması, ikili etkinliklerin daha iyi odaklanma sağlaması, gerçek hayattaki durumlara daha uygun olması, ana dil kullanımına izin vermemesi gibi sebeplerin ön plana çıkarıldığı söylenebilir. Öğrencilerin grupla yapılan çalışmalarda herkesin eşit düzeyde katılım göstermemesini olumsuz yön olarak belirttikleri görülmektedir.

Tablo 10: Dokuzuncu Görüşme Sorusuna Yönelik Kod ve Temalar

Soru	Kodlar	Tema
Etkinlikler hakkında son olarak neler söylemek istersiniz?	Öğrencilerin zorlandığı alanlar	
	Yarışmalar	Etkinlikler
	Müzik	hakkındaki
	Kameranın varlığı	görüş ve
	Sınıf dışında etkinlik yapmak	öneriler
	Günlük hayattaki iletişim ihtiyacı	
	Etkinliklere daha fazla zaman ayırmak	

Öğrencilerin etkinlikler hakkındaki istek ve önerilerini öğrenmek amacıyla sorulan son soruda dört öğrenci etkinlikleri yaparken zorlandıkları noktaları dile getirerek sözlerine başlamıştır. **Ö1** “Sadece bir şey vardı. Etkinlikler sırasında her zaman nasıl başlayacağımızı bilmiyorduk. İlayda Hoca bize nasıl yapacağımızı açıkladı. Gerçek hayatta deneyim kazandıkça bu etkinliklere ve onun faydalarına daha çok inandım. Bu durum beni daha özgüvenli yaptı. Mesela bir insana cevap vermek aktivitesi gerçek hayattakine baya yakındı ve bunu çok sevdim.” diyerek daha önce alışkın olmadıkları bir sistemle karşılaştığından dolayı başlarda etkinliklerin uygulanışını anlamakta zorlandığını dile getirmiştir. **Ö2**, zorlanmasının sebebinin özellikle A1 kurunda yeterli kelime bilgisine sahip olmamalarına bağlarken “Başlangıçta zordu çünkü yeterli sözcükler bizde yoktu ama zaman geçtikçe etkinlikler kolaylaşmaya başladı.” **Ö9**, dilbilgisi kurallarını uygulamakta, **Ö13** ise kelimeleri telaffuz etmekte zorlandığını dile getirmiştir. **Ö9** “Etkinlikler sırasında dilbilgisi kullanmak zordu. Öğretmen dilbilgisini iyi bir şekilde kullanmak için bize yardımcı oldu. En iyi sözel etkinlikleri yapabildik.” **Ö13** “Bazen kelimeleri telaffuz etmekte zorlandım ama etkinliklerin bize çok fayda sağladığını ve gelecekte sağlayacağını düşünüyorum. Hayatta bizim için daha gerçek olacak olaylar hakkında etkinlik yapılmasını isterim. Mesela yemek siparişi gibi. En çok kullandığım etkinlik o oldu.”

Altı öğrenci etkinlikler hakkında çeşitli önerilerde bulunmuştur. **Ö3K** “Bence bu etkinliklerde yarışmalar yapsak bize daha iyi gelir. Çünkü bu yarışmalar motive eder ve

kazanmak için beynimizi harekete geçirmemizi sağlar.” **Ö6K**, “Müzik varlığı bize çok zevk veriyordu. Daha çok müzik olabilir.” **Ö8** “Ayrıca bu etkinlik gerçek yerlerde yaparsa daha iyi olur mesela lokanta etkinliği yapacağı zaman lokantada yapmak olabilir.” **Ö7**, “Örneğin hastanede, fırında, otelede, bir iş yerine gidip iş bulmak hakkında etkinlikler yapılabilir. Çünkü biz iş bulmak isteyen arkadaşlara bazen tercümanlık yapıp yardım ediyoruz.” şeklinde tavsiyeler sunmuşlardır.

Ö17 “Kamera varlığı öğrencileri utandırıyor.” ve **Ö8** “Kamera ile olduğunda rahatça konuşamadık.” diyerek kameranın varlığından duydukları rahatsızlığı dile getirmişlerdir.

Öğrencilerin çoğunun iletişimsel yaklaşım çerçevesinde hazırlanan etkinliklerin uygulandığı dersleri beğendikleri ve bu derslere daha fazla zaman ayrılmasını, diğer kurlarda da bu tür etkinliklerin devam etmesini istedikleri söylenebilir.

3. Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Konuşma, geçmişten bugüne insan hayatının her aşamasında büyük öneme sahip olan bir dil becerisidir. Dil ediniminde dört temel beceri olsa da iletişimin büyük bir bölümü konuşma yoluyla gerçekleştiği için konuşma en önemli iletişim yöntemidir (Bozkırlı ve Er, 2018; Rao, 2019). Sosyal etkileşim kurma, yanlış anlaşılmaları azaltma, bilgi paylaşma gibi birçok avantaj sağlamasıyla konuşma günlük hayatımızın vazgeçilmez bir parçasıdır (Fayzullayevich, 2023). Çeşitli sebeplerle ülkemize bulunan yabancılar da günlük hayatlarını idame ettirebilmek için Türkçe konuşabilmeye oldukça ihtiyaç duymaktadırlar.

Yabancı dil öğrenmenin en büyük amaçlarından biri, hatta birincisi diyebileceğimiz, hedef dilde konuşarak iletişim kurmak, dil öğretiminde en çok üzerinde durulması ve çalışma yapılması gereken konudur (Kurudayıoğlu ve Sapmaz, 2016; Alyılmaz ve Polatcan, 2020). Lui (2014) yabancı dilde konuşmayı öğrencilerin sunum ve açıklamalar yapabilmeleri, bilgi iletebilmeleri, bir şeyleri tanımlayabilmeleri, kibarca talepte bulunabilmeleri ve başkalarıyla fikir alışverişini yapabilmeleri veya fikirlerini ifade edebilmeleri için kullandıkları araç olarak ifade etmektedir (akt. Hamauda, 2020).

Bahsedilen bu işlemleri yabancı bir dilde sözlü olarak gerçekleştirebilmek için öğrenciler dil bilgisel ve semantik kuralları bilmekten daha fazlasına ihtiyaç duymaktadır. Öğrenciler, hedef dilin birçok faktörün etkileşime girdiği kişilerarası iletişimde nasıl kullanıldığını da bilmelidir (Richards and Redanya, 2002). Derslerde öğrencilerin konuşma becerisini geliştirebilmesinin yolu, öğretmen tarafından verilen bilgilerin günlük hayatta uygulanabilir olmasıyla mümkündür (Gün, 2015). Bu nedenle ortamın iletişim içermesine dikkat edilmeli ve doğal konuşma etkinlikleri, rol oynama, canlandırma, yaratıcı drama, sorun çözme gibi iletişimsel etkinlikler kullanılmalıdır (Ertürk ve Üstündağ, 2007).

Bu araştırmada da öğrencileri konuşmaya güdüleyecek nitelikte 14 iletişimsel etkinlik hazırlanmış ve uygulanmıştır. Süreç sonunda öğrencilerin tamamı etkinlikler hakkında olumlu görüş bildirmiştir. Öğrenciler iletişimsel yaklaşım etkinliklerinde sınıftaki bütün öğrencilerin konuşma imkânı bulmasından memnun olduklarını dile getirmişlerdir. Çanlıoğlu (2014) da çalışmasında iletişimsel etkinliklerin öğrencilerin derse katılımını arttırdığını tespit etmiştir.

Bu araştırmanın sonucunda öğrenciler iletişimsel etkinliklerin günlük hayattaki iletişim ihtiyaçlarına cevap verdiğini, derste öğrenilen bilgileri uygulama fırsatı sunduğunu böylece öğrenilenlerin kalıcılığını arttırdığını dile getirmişlerdir. İletişimsel yaklaşımı deyimlerin

öğretiminde kullanan Erten Dalak da (2017) çalışmasında öğrencilerin kullanılan yöntemi eğlenceli buldukları, öğrenilen deyimleri günlük hayata kullanabilme becerisi kazandıkları ve öğrenilen deyimleri kolay hatırlayabildikleri sonucuna ulaşmıştır.

Yazma becerisini geliştirmek amacıyla çalışmasında iletişimsel yaklaşımı kullanan Takıl (2014) da öğrencilerin iletişimsel model sayesinde günlük hayatta iletişim kurmakta kendilerini daha özgüvenli hissettiklerini; modeli iyi, yararlı ve eğlenceli bulduklarını aktarmıştır. Bu çalışmada da öğrenciler etkinlikler sayesinde utangaçlıklarının azaldığını, etkinliklerin Türkçe konuşma korkularını yenmelerini sağladığını, Türk vatandaşlarla nasıl konuşabileceklerini öğrettiğini dile getirmişlerdir. Bu çalışmada elde edilen görüşler Erten Dalak ve Takıl'ın çalışmalarındaki sonuçlarla paralellik göstermektedir.

Rashid (2017) çalışmasında öğretmenlerin, öğrencilerin duyduğu konuşma kaygısını azaltmak için sınıf ortamında konuşma uygulamalarına daha çok yer vermelerinin önemini, samimi ve demokratik olumlu bir sınıf ortamının oluşturulması hususunda sorumluluk almaları gerektiğini vurgulamıştır. Bu çalışmada uygulanan konuşma etkinlikleri sayesinde öğrenciler arası iletişim ve iş birliğinin arttığı, öğrencilerin birbirlerine şaka yapabileceği samimi bir ortam oluştuğu ve bu durumun hem kalıcılığa hem de konuşma kaygısını azaltmaya yardımcı olduğu öğrenciler tarafından dile getirilmiştir. Türkben ve Öncü Yiğit (2023) iletişimsel yaklaşım ve ters-yüz sınıf modelini birlikte uyguladıkları çalışmalarında uyguladıkları etkinliklerin öğrencilerin motivasyonunu arttırdığını ve grup çalışmalarının konuşma korku ve kaygısını azalttığını gözlemlemişlerdir.

Öğrenciler, etkinlik türleri hususunda onların okul dışındaki günlük ihtiyaçlarına cevap veren, yarışma tarzı rekabet içeren ve kendi kültürlerini aktarma fırsatı sunan etkinlik türlerini daha çok beğendiklerini belirtmişlerdir. Bu çalışmada ortaya çıkan sonuca benzer şekilde Nga (2023) üniversite öğrencilerine oyunlar aracılığıyla kelime öğretimi yaptığı çalışmasında öğrencilerin çoğunun oyunlarla kelime öğrenmekten keyif aldığını, öğrencilerin etkinliklere katılmaya istekli olduğunu ve oyunların, öğrencileri kelime dağarcığını geliştirmeye diğer yollardan daha iyi motive ettiği sonucuna varmıştır. Bu çalışmada da öğrenciler rekabet içeren oyunların dikkatlerini sürekli canlı tuttuğunu, eğlenceli olduğunu, öğrenilenlerin kalıcılığını arttırdığını belirtmişlerdir.

Yabancı dil öğretiminde kültür aktarımı önemli bir konudur. Türkçe öğretim merkezlerinde öğretmenler dilimizi öğretmenin yanı sıra Türk kültürü hakkında da öğrencileri bilgilendirerek kültür aktarımı yaparlar. Ancak öğrencilerin sadece hedef dilin kültürünün pasif alıcıları değil kendi kültürlerinin de aktif temsilcileri olmak istedikleri görüşmelerde ortaya çıkan bir diğer sonuçtur. Bu nedenle yabancı dil sınıflarında kültürler arası alışveriş içeren etkinliklerin öğrencileri duyuşsal olarak motive ettiğini söylemek mümkündür.

Öğrenciler etkinliklerin olumsuz yanı olarak gürültülü bir ortam olmasını ve grup çalışmalarında yeteri kadar sorumluluk almayan arkadaşlarının varlığını dile getirmişlerdir. İletişimsel yaklaşımın devamı niteliğinde olan göreve dayalı öğretim yöntemini çalışmasında uygulayan Yaylı (2004) da grup çalışmalarında benzer sorunları yaşadığını dile getirmiştir. Öğrencilerin geçinemedikleri arkadaşlarıyla aynı grupta olmalarının etkinliklere katılım isteğini azalttığını bu nedenle öğretmenlerin gruplamada öğrenci ilişkilerini göz önünde tutması gerektiğini ifade etmiştir.

Öğrenciler etkinliklerin eksik yönlerinden biri olarak hazırlık çalışmalarının olmayışını dile getirmişlerdir. Sulistyowati (2023) çalışmasında hazırlık eksikliğinin öğrencilerin konuşma kaygısını büyük ölçüde etkileyen faktörlerden biri olduğunu belirtmiştir. Özellikle zorluk seviyesi yüksek etkinliklerde öğrencilerin kaygı seviyesinin artmaması için öğrencilerin içerik ve etkinlikte alacağı görevler hakkında bilgilendirilmesi ve hazırlık yapmaları için fırsat verilmesi dersin verimliliği arttıracaktır.

Çalışmada elde edilen sonuçlar doğrultusunda hem ders kitabı yazarlarına hem de yabancılar Türkçe dersi veren öğretmenlere konuşma becerisinin geliştirilmesinin öğrencinin sorumluluğuna bırakılmaması, bu becerinin geliştirilmesi için daha nitelikli uygulamalar yapılması önerilebilir. Hazırlanacak uygulamaların öğrencilerin günlük ihtiyaçlarına hitap etmesi, farklı ve eğlenceli olmasına dikkat edilmelidir.

Bu çalışma sadece konuşma becerisi ile sınırlı tutulmuştur. İletişimsel yaklaşımın farklı dil becerilerinin geliştirilmesinde kullanılması hususunda daha çok çalışma yapılabilir.

Kaynaklar

- Aktaş, T. (2005). Yabancı dil öğretiminde iletişimsel yeti. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 1(1), 89-100.
- Alyılmaz, S. ve Polatcan, F. (2020). *Yabancılar Türkçe öğretiminde iletişim becerisi*. İzmir: Duvar.
- Bagarić V. Ve J. M. Djigunović (2007). Definin communicative competence. *Metodika* 8(1), 94-103.
- Bozkırlı, K. Ç. ve Er, O. (2018). Investigating teacher views on improving the speaking skills of Syrian students. *European Journal of Education Studies*, 4(6), 66-79.
- Çanlıoğlu, Ş. (2014). *A case study on increasing efl studentslevel of classroom participation through the use of communicative activities*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mersin: Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çetin, B. (2017). İletişimsel edinç ve yabancı dil olarak Türkçede dilbilgisi öğretimi. *Turkish Studies*, 12(6), 179-196.
- Demircan, Ömer (2005). *Yabancı dil öğretim yöntemleri*. İstanbul: Der Yayınları.
- Demirel, Özcan (2014). *Yabancı dil öğretimi* (8. Bs.). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Erten Dalak, H. D. (2017). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde iletişimsel yaklaşımın deyim öğretimindeki başarıya etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü
- Ertürk, H. ve Üstündağ, T. (2007). İngilizce öğretiminde konuşma becerisinin kazandırılmasında yazılı-görsel öğretim materyalinin erişkiye etkisi. *Ankara Üniversitesi TÖMER Dil Dergisi*, 136, 27-40.
- Fayzullayevich, B. A. (2023). The importance of speaking skill methods and strategies in language teaching process. *Miasto Przyszłości*, 31, 39-40.
- Gün, S. (2015). *Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde web 2.0 sesli ve görüntülü görüşme uygulamalarının (skype) konuşma becerisine etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

- Hamouda A. (2020). The effect of virtual classes on Saudi EFL student's speaking skills. *International Journal of Linguistics, Literature and Translation (IJLLT)*, 3/(4), 175-204.
- Kurudayıoğlu M.ve S. Sapmaz (2016). Yabancı dil olarak Türkçe konuşma öğretimine dair öğretmen bilişleri. *ZfWT*, 8/(3), 85-102.
- Lui, C. (2014). *The Effects of Task-based Instruction on English Speaking of EFL College Students in Taiwan. Master Thesis*. Unpublished Master Thesis, Taiwan: National Pingtung Institute of Commerce Pingting, R.O.C
- Nga, B. T. (2023). A study on effectiveness of using games in learning English vocabulary. *South Asian Research Journal of Arts, Language and Literature*, 5/(3), 53-63.
- Rao, P. S. (2019). The importance of speaking skills in English classrooms. *Alford Council of International English & Literature Journal (ACIELJ)*. 2/(2), 6-18.
- Rashid, A.V. (2017). *Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen Afgan öğrencilerin konuşma kaygılarının incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Richards, J. C. (2006). *Communicative language teaching today*. UK: Cambridge University Press. (<https://www.professorjackrichards.com/wp-content/uploads/Richards-Communicative-Language.pdf>)
- Richards, J.C. and W. A. Renandya (2002). *Methodology in language teaching an anthology of current practice*. UK: Cambridge University Press.
- Richards J. C. And T. S. Rodgers. (1999). *Approaches and methods in language teaching a description and analysis*. UK: Cambridge University Press.
- Sulistiyowati, T. (2023). Factors causing English speaking anxiety (ESA) in efl context: a case study among post-graduate students in Indonesia. *Applied Research on English Education (AREE)*, 1/(1), 43-52.
- Takıl, N. B. (2014). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde iletişimsel yaklaşımın yazama becerisine etkisi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Tavşancıl, E. ve Aslan, E. (2001). *Sözel, yazılı ve diğer materyaller için içerik analizi ve uygulama örnekleri*. İstanbul: Epsilon Yayınevi.
- Thornbury, S. (2005). *How to teach speaking*. England: Longman.
- Türkben, T., & Yiğit, K. Ö. (2023). Ters-yüz sınıf modeli ile desteklenmiş iletişimsel yaklaşımın türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin konuşma becerilerine etkisi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19/(1), 28-50.
- Yaylı, D. (2004). *Göreve dayalı öğrenme yönteminin Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde uygulanması ve bu uygulamaya ilişkin öğrenci görüşleri*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Extended Abstract

The main goal of individuals who learn a foreign language is to be able to speak that language. Therefore, one of the aims of foreign language teaching, perhaps the most important one, enabling students to speak the target language clearly (Demirel, 2014, p.102). For this reason, teaching speaking skills to foreigners in Turkish lessons should be given at least as much importance as other skills, and the responsibility of developing this skill should not be left to the learner's solo efforts.

In this study, the communicative approach was utilized to improve the speaking skills of individuals learning Turkish as a foreign language. The communicative approach is a set of teaching

principles that have been taken as a basis in foreign language teaching since the 1970s. It emerged as a result of criticisms of the teaching methods applied in language classes in Europe and America in the light of developments in linguistics and sociology (Richard and Rodgers, 1999, p.65). It was shaped by Hymes' addition of the concept of "communicative competence" to the concepts of "competence" introduced by Noam Chomsky to the field of linguistics. According to Hymes (1972), "communicative competence" is knowing who, when, what and how to say. In this approach, language is accepted as a tool for communication and the focus is on communication situations rather than teaching the rules of language. In the lessons, communication situations needed in daily life are simulated and students are actively involved. Thus, it is aimed that students learn how to use the target language in different contexts.

The research was conducted at Erciyes University Kashgarlı Mahmut Turkish Language Teaching Center (ERU TÖMER) during A1-A2 levels. The 14 communicative speaking activities prepared in parallel with the lessons were implemented in 11 weeks. Seventeen students who took the courses from the researcher participated in the study. In this study, question of what are the students' opinions about the speaking activities applied within the framework of the communicative approach, was tried to answer. The students studying at TÖMERs in our country are generally adult individuals at undergraduate and graduate level. These individuals have an established learning style and mostly have a history of learning at least one foreign language. Therefore, they are likely to resist a new method or find it inappropriate for them. This study is thought to be important in terms of revealing the opinions of adult learners of Turkish towards the communicative language teaching approach.

The study is a part of a doctoral dissertation conducted with an action research design within the framework of qualitative research approach. In this section, interview technique was utilized to obtain the opinions of the students. A semi-structured interview form prepared in accordance with expert opinions was used. The interview form consisting of nine questions was applied by the researcher by determining the times when the students were available during the week following the end of the activities. In order to avoid language barrier during the interviews, students were told that they could express their views in a language they felt comfortable with. Where students had difficulty in expressing themselves, interpreting assistance was obtained from a student who was fluent in Arabic and Turkish. Interviews were recorded by note-taking method. The data obtained in the interviews were subjected to content analysis, the students' expressions were coded and similar codes were combined under the same theme and presented. In the analysis process, 53 codes and 10 themes were reached.

As a result of the analysis of the data obtained, the students stated that the activities prepared within the framework of the communicative approach contributed to the development of their speaking skills, responded to their communication needs in daily life and helped them gain self-confidence in speaking. They also stated that the activities provided a good opportunity to apply the information learned and increased the memorability of the information and vocabulary they learned. While the students expressed the positive features of the activities such as ensuring the participation of all students, increasing communication and interaction in the classroom, activities being fun, they also mentioned the presence of friends who did not participate in group work at a sufficient level and noise as negative aspects of the activities. As an activity type, they stated that they liked competition-style activities because they were fun and exciting. They also stated that they liked doing activities in which they talked about their own countries and cultures. Finally, the students stated that their use of Turkish was high during the activities and that they made an effort to use Turkish. The reason for using their mother tongue was the difficulty of some activities and the level differences between the students. Regarding the implementation of the activities, the students suggested that preparatory work should be done beforehand, more time should be allocated to the activities, and more activities should be carried out in real environments outside the classroom.

This study is thought to reveal the reflections of the communicative language teaching approach in teaching Turkish as a foreign language on the learning environment from the perspective of students. It is thought that the positive and negative aspects that emerge during the implementation of the approach will be useful for teachers teaching in the field. In addition, this study was limited to speaking skills. It can be recommended to researchers working in the field to conduct more studies on the use of the communicative approach both in the development of different skills and in different age groups.